

B I P T

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

**BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 19 JUNI 2018
BETREFFENDE
DE ANALYSE VAN DE TARIEVEN VAN BPOST VOOR DE
ENKELSTUKTARIEVEN VOOR HET JAAR 2018**

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

1. DOEL	3
2. RETROACTA.....	3
3. ANALYSE VAN DE TARIEVEN VOOR ENKELSTUKTARIEVEN VOOR HET JAAR 2018.....	4
3.1 WETTELIJKE BASIS.....	4
3.1.1 <i>Tariefregels</i>	4
3.1.1.1. Definitie van het kleingebruikerspakket:	4
3.1.1.2. Na te leven principes	4
3.1.1.3. In acht te nemen procedure.....	6
3.1.2 <i>Bevoegdheid van het BIPT</i>	6
3.2. DE NIEUWE TARIFERING VAN BPOST VOOR 2018.....	7
3.2.1. <i>Voorstelling van de door bpost voor 2018 toegepaste verhogingen die van toepassing zijn op de representatieve diensten voor particulieren en voor de zakelijke kleine gebruiker, "kleingebruikerpakket" genaamd</i>	7
3.3. ANALYSE.....	9
3.3.1. <i>De verhogingen</i>	9
3.3.1.1. Historische evolutie	9
3.3.1.2. Internationale vergelijking.....	10
3.3.2. <i>Analyse van de tariefprincipes</i>	13
3.3.2.1. Uniformiteit van de tarieven.....	13
3.3.2.2. Transparantie en non-discriminatie.....	13
3.3.3. <i>Correctie voor de eindrechten</i>	13
3.4. TOEPASSING VAN DE PRICE CAP	14
3.4.1. <i>Berekening van de correctiefactor "X"</i>	15
3.4.2. <i>Bemerkingen van het BIPT aangaande de correctiefactor "X" en het kostenoriëntatieprincipe</i> <i>17</i>	
3.4.3. <i>Berekening van de inflatie</i>	19
3.4.4. <i>Berekening van het plafond</i>	19
3.4.5. <i>Toepassing van het plafond</i>	20
4. ALGEMENE CONCLUSIE.....	21
5. BEROEPSMOGELIJKHEDEN.....	22
Bijlage 1: Berekening van het gewogen gemiddelde van de tariefverhogingen.....	23
Bijlage 2: Impact van de eindrechten.....	24
Bijlage 3: Samenvatting van de berekening van de price cap uitgevoerd door bpost.....	25

1. DOEL

Dit besluit betreft de controle van de inachtneming van de regels voor de berekening van tariefverhogingen van de enkelstuktarieven van bpost NV voor het jaar 2018, in de specifieke omstandigheden van het overgangsregime zoals bepaald door artikel 39 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten (hierna "de wet van 26 januari 2018").

De enkelstuktarieven zijn de tarieven van de producten die bestemd zijn voor privégebruikers (of voor de zakelijke gebruikers die geen verminderde tarieven zouden krijgen voor de afgifte van massaproducten). Enkelstuktarieven variëren niet volgens het afgegeven volume of de voorbereiding van de zendingen.

Deze controle wordt verricht overeenkomstig artikel 18 van de wet van 26 januari 2018. Ook wordt de conformiteit met artikel 7 van het vijfde beheerscontract¹ nagegaan.

2. RETROACTA

Artikel 39 van de wet van 26 januari 2018 staat het aan bpost, uitzonderlijk en slechts voor één jaar, toe om zonder de voorafgaande goedkeuring door het BIPT zijn tarieven te verhogen overeenkomstig de nieuwe "price cap"-formule die bepaald is in artikel 19 van dezelfde wet.

Op 2 februari 2018 heeft bpost aan het BIPT de tarieven meegedeeld die het van plan was toe te passen voor het jaar 2018. Die tarieven zijn in werking getreden op 1 maart 2018.

Op 16 maart 2018 heeft het BIPT aan bpost een verzoek om informatie over deze tariefverhoging gericht.

Het antwoord van bpost volgde op 22 maart 2018.

Hierop verstuurde het BIPT, na analyse van de overgemaakte informatie, een verzoek om bijkomende informatie op 30 maart. Dit betrof een vraag om informatie aangaande de volumeschattingen en de achterliggende kosten per product.

Bpost maakte op 13 april hun antwoord over, weliswaar met een verwijzing naar het 'Long Term Plan' als bron van de schattingen en een weigering tot aanlevering van informatie aangaande de achterliggende kosten wegens gebrek aan een voldoende motivering van het verzoek om informatie. Bpost argumenteerde namelijk dat kosten geen parameter zijn binnen de huidige price cap-formule.

Hierop stelde het BIPT op 4 mei vragen aangaande de methodologie gebruikt voor de ontwikkeling van het 'Long Term Plan', alsook gedetailleerde info aangaande de berekening van de vooropgestelde tarieven inzake eindrechten ("terminal dues").

Het antwoord van bpost hieraangaande volgde op 18 mei 2018.

---

¹ Vijfde beheerscontract - toevertrouwen van de universele dienstverplichting en diensten van algemeen economisch belang aan bpost BS van 7 juni 2013, 35969-36030. Sinds 1 januari 2016 is het zesde beheerscontract (B.S. 12 september 2016) van toepassing tot en met 31 december 2020, behalve voor wat betreft de niet-opgeheven delen van het vijfde beheerscontract die betrekking hebben op universele dienstbepalingen..

Conform artikel 19 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, dat het volgende stelt: *“De Raad biedt elke persoon die rechtstreeks en persoonlijk bij een besluit betrokken is, de gelegenheid om vooraf gehoord te worden. De besluiten van de Raad worden aan de personen die rechtstreeks en persoonlijk betrokken zijn en aan de minister meegedeeld.”*, kreeg bpost tot 14 juni 2018 om opmerkingen aangaande het ontwerpbesluit te formuleren.

Op 11 juni 2018 stuurde het BIPT, in het licht van volgende verificaties, een brief naar bpost voor enerzijds een verdere verduidelijking aangaande de coherentie tussen volumes en omzetschattingen en anderzijds voor inzage in de contracten inzake eindrechten (“terminal dues”).

Bpost maakte vervolgens op 14 juni bemerkingen en vertrouwelijkheidsaanduiding over, evenals een antwoord op de eerste vraag gesteld door het BIPT op 11 juni. De aanvullende elementen die aan bpost zijn gevraagd zullen het voorwerp kunnen uitmaken van een later onderzoek.

3. ANALYSE VAN DE TARIEVEN VOOR ENKELSTUKTARIEVEN VOOR HET JAAR 2018

3.1 Wettelijke basis

3.1.1 Tariefregels

3.1.1.1. Definitie van het kleingebruikerspakket:

Overeenkomstig artikel 18, § 1, van de wet van 26 januari 2018 omvat het kleingebruikerspakket de volgende diensten:

- 1° binnenlandse standaard brievenpost waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- 2° de standaard uitgaande grensoverschrijdende post waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- 3° de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg;
- 4° de aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

3.1.1.2. Na te leven principes

De voorwaarden, de procedure en de berekeningsregels die op de tariefverhogingen van toepassing zijn, zijn wettelijk vastgelegd door de Belgische wetgever.

Meer bepaald beschrijft artikel 17 van de wet van 26 januari 2018 een aantal principes die de aanbieder van de universele dienst, *in casu* bpost, in acht moet nemen wanneer hij tariefverhogingen wil doorvoeren.

Deze principes worden als volgt beschreven in artikel 17, § 1:

“§1. De tarieven voor elk van de diensten die deel uitmaken van de universele dienstverlening door de aanbieder van de universele dienst worden met inachtneming van de volgende beginselen vastgesteld:

1° de tarieven zijn **betaalbaar**;

2° de tarieven zijn **kostengeoriënteerd en stimuleren een efficiënte aanbieder** van de universele dienst;

3° het tarief van de diensten aangeboden tegen enkelstuktarieven is **identiek over het gehele grondgebied** van het Rijk, ongeacht de plaats van ophaling en distributie, onverminderd het recht van de aanbieder(s) van de universele dienst om met gebruikers individuele prijsafspraken te maken;

4° de tarieven zijn **transparant en niet-discriminerend**. Zowel prijzen als voorwaarden worden zonder discriminatie toegepast;

5° wanneer een aanbieder van de universele dienst speciale tarieven toepast, bijvoorbeeld voor diensten voor zakelijke gebruikers, aanbieders van grote partijen post of tussenpersonen die post van verschillende gebruikers samenvoegen, past hij de beginselen van transparantie en non-discriminatie toe ten aanzien van zowel de eigenlijke tarieven als de betreffende voorwaarden. De tarieven en de betreffende voorwaarden worden steeds op dezelfde wijze toegepast zowel tussen derden onderling als tussen derden en aanbieders van de universele dienst die gelijkwaardige diensten aanbieden. [...]"

Artikel 18, § 4 stelt het volgende aangaande de 'price cap':

"Wanneer een prijsverhogingsaanvraag van de aanbieder van de universele dienst met betrekking tot de tarieven van de diensten behorende tot het kleingebruikerpakket de price cap bedoeld in artikel 18, § 1, respecteert, worden de tarieven conform geacht met de verplichtingen van betaalbaarheid en kostenoriëntering bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°.[...]"

De price cap formule zelf wordt weergegeven door middel van artikel 19, § 1, 1°:

"De gewogen tariefverhoging, zoals gedefinieerd, is lager dan of gelijk aan de verhoging van het gezondheidsindexcijfer tussen de maand april van het voorlaatste jaar en de maand april van het jaar n-1 dat voorafgaat aan de toepassing van de tariefverhoging, verminderd met een correctiefactor "X"."

$$\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n} \leq \left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 - X] - 1 \right)$$

en

$$X = V/(1 + V) + KRF * EWW$$

Voor de toepassing van deze formule wordt rekening gehouden met de hierna vermelde principes, zoals opgesomd in artikel 19 van de wet van 26 januari 2018:

"§2. De aanbieder van de universele dienst kan de tariefaanpassingen vanaf 1 januari van elk jaar toepassen. Deze hoeven niet tegelijk te worden toegepast en mogen over het jaar worden gespreid.

§3. Indien de aanbieder van de universele dienst zijn prijzen tijdens een kalenderjaar niet zo veel verhoogt als is toegestaan ingevolge de toepassing van de price cap bedoeld in artikel 18, § 1, en berekend volgens de formule vastgesteld in paragraaf 1, mag hij die

overblijvende marge in de loop van de volgende drie jaar gebruiken. Dezelfde regel geldt wanneer er geen tariefaanpassingen hebben plaatsgevonden."

3.1.1.3. In acht te nemen procedure

Artikel 18, § 2, van de wet van 26 januari 2018 bepaalt de manier waarop de aanbieder van de universele dienst, *in casu* bpost, te werk moet gaan om deze tariefverhoging daadwerkelijk te kunnen doorvoeren:

"§2 Indien de aanbieder van de universele dienst een tariefverhoging wenst door te voeren voor de producten die behoren tot het kleingebruikerpakket waarvan sprake is in § 1, 1°, worden alle documenten met betrekking tot de kostprijsberekening voorafgaandelijk aan de wijziging en uiterlijk op 1 juli van het jaar n-1 meegedeeld aan het Instituut met het oog op de goedkeuring van de tariefverhoging die kan toegepast worden vanaf 1 januari van het jaar n. Het Instituut controleert of de tarifaire principes bedoeld in artikel 17, § 1, worden nageleefd. Het Instituut gaat de betaalbaarheid en de kostenoriëntering na op basis van de price cap formule bedoeld in paragraaf 1.

Het Instituut beschikt vanaf de dag van ontvangst van de aanvraag tot tariefverhogingen over drie maanden om een beslissing te nemen.

Ingeval het Instituut van mening is dat het dossier onvolledig is, dient het mee te delen binnen tien werkdagen na ontvangst welke informatie ontbreekt.

De termijn van drie maanden wordt opgeschort tot op het ogenblik van de ontvangst van de ontbrekende informatie in het dossier.

Indien een van de principes bedoeld in artikel 17, § 1, niet nageleefd wordt, zal het Instituut de voorgestelde tariefverhoging van de aangewezen aanbieder van de universele dienst weigeren."

Artikel 39 van de wet van 26 januari 2018 voorziet een éénmalige afwijking op de gebruikelijke ex-ante controle, door middel van een ex-post controle, na inwerkingtreding van de wet:

"In afwijking van artikel 18, § 2, mag de aanbieder van de universele dienst na de inwerkingtreding van deze wet éénmalig en uitzonderlijk een verhoging doorvoeren van de tarieven van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket bedoeld in artikel 18, § 1, zonder voorafgaande goedkeuring van het Instituut, zonder evenwel afbreuk te doen aan de bevoegdheid van het Instituut om a posteriori de conformiteit van deze tariefverhoging met de tariefbeginselen van artikel 17, § 1 te toetsen. Deze controle moet gebeuren met toepassing van de price cap formule vastgesteld in artikel 19, § 1 van deze wet."

3.1.2 Bevoegdheid van het BIPT

Artikel 14, § 1, 3°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector vertrouwt het BIPT de opdracht toe om toe te zien op de naleving van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten. Deze bevoegdheid omvat de controle van de tarieven van het jaar 2018. Artikel 39 van de wet van 26 januari 2018 wijst overigens nogmaals uitdrukkelijk op het feit dat het tijdelijke wegnemen van de bevoegdheid van het BIPT om vooraf goed te keuren, gebeurt *"zonder evenwel afbreuk te doen aan de bevoegdheid van het Instituut om a posteriori de conformiteit van deze tariefverhoging met de tariefbeginselen van artikel 17, § 1 te toetsen. Deze controle moet gebeuren met toepassing van de price cap formule vastgesteld in artikel 19, § 1 van deze wet"*.

Gelet op de bijzondere context van het overgangsstelsel en de beperkte bevoegdheid die de wet van 26 januari 2018 aan het BIPT heeft verleend in het kader van deze oefening, acht het BIPT het gepast om nu al over te gaan tot de controle ex post waarvan sprake in artikel 39, zonder te wachten totdat het over reële gegevens in verband met de volumes en de kosten van bpost voor het jaar 2018 beschikt.

Het BIPT behoudt zich evenwel het recht voor om in latere jaren anders te werk te gaan.

Artikel 39 van de wet van 26 januari 2018 behoudt immers uitdrukkelijk de bevoegdheid van het BIPT voor om a posteriori een controle uit te voeren van de conformiteit van een tariefverhoging met alle tariefbeginselen die bedoeld zijn in artikel 17, § 1, van dezelfde wet. De verificatie van de conformiteit van een tariefverhoging met de wettelijke price-capformule sluit overigens de algemene bevoegdheid van het BIPT niet uit, gebaseerd op artikel 14, § 1, 3°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector en van artikel 17, § 1, van de wet van 26 januari 2018, om de conformiteit met alle tariefbeginselen na te gaan van elk tarief van bpost voor een dienst die onder de universele dienst valt.

3.2. De nieuwe tarifiering van bpost voor 2018

3.2.1. Voorstelling van de door bpost voor 2018 toegepaste verhogingen die van toepassing zijn op de representatieve diensten voor particulieren en voor de zakelijke kleine gebruiker, "kleingebruikerpakket" genaamd

Om de betaalbaarheid van de tarieven te verifiëren wordt de tariefevolucie gepeild aan de hand van een middel genaamd "kleingebruikerpakket".² Dat pakket bestaat uit een geheel van postdiensten die representatief zijn voor de producten gebruikt door de particulieren en de zakelijke kleine gebruikers.

Dat kleingebruikerpakket omvat de volgende diensten:

- 1° binnenlandse standaard brievenpost waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- 2° de standaard uitgaande grensoverschrijdende post waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- 3° de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg;
- 4° de aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

Bpost heeft op 22 maart 2018 de lijst overgezonden met alle producten die tot het hierboven beschreven pakket behoren, inclusief de tariefverhogingen en wegingen. De tariefvergelijkinglijst 2017-2018, inclusief procentuele stijging, zoals werd overgemaakt door bpost, wordt weergegeven in de tabellen 1 en 2 hierna.

Bij het lezen van deze tabellen kan worden vastgesteld dat de gemiddelde stijgingen van de enkelstuktarieven die zullen worden doorgevoerd voor 2018 zich tussen 0% en 81,25% bevinden naargelang van de producten. Er worden eveneens drie prijsverlagingen doorgevoerd aangaande binnenlandse pakketten (<=10kg), gaande van -7,143% tot -14,696%. Het gewogen

---

² Het kleingebruikerspakket wordt gedefinieerd in artikel Art. 18, § 1. van de wet van 26 januari 2018

gemiddelde³ van deze wijzigingen bedraagt niettemin +7,321% (buiten correctie voor de eindrechten).

Tabel 1: Tariefevolutie 2017-2018 voor binnenlandse post (<=2 kg) en grensoverschrijdende post (<=2 kg)

Basket	Product	Price Evolution		
		price 2017	price 2018	average increase
National Mail <=2kg	Daily Mail-Stamp-Prior-Per Piece	€ 0,79	€ 0,87	10,127%
	Daily Mail-Stamp-Prior-Per 10	€ 0,74	€ 0,84	13,514%
	Daily Mail-maff/uvrd/pp-Prior	€ 0,74	€ 0,80	8,108%
	Daily Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior	€ 0,70	€ 0,76	8,571%
International Mail <=2kg	Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per Piece	€ 1,23	€ 1,36	10,569%
	Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per 5	€ 1,13	€ 1,30	15,044%
	Social Mail-Stamp-Prior-row-Per piece	€ 1,45	€ 1,58	8,966%
	Social Mail-Stamp-Prior-row-Per 5	€ 1,35	€ 1,52	12,593%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-Eur	€ 1,13	€ 1,23	8,850%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-Eur	€ 1,03	€ 1,13	9,709%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-row	€ 1,35	€ 1,45	7,407%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-row	€ 1,20	€ 1,30	8,333%

Bron: bpost

Tabel 2: Evolutie van de tarieven 2017-2018 voor binnenlandse aangetekende zendingen (<=2 kg), internationaal aangetekende zendingen, binnenlandse pakketten (<=10 kg) en grensoverschrijdende pakketten (<=20 kg)

Basket	Product	Price Evolution		
		price 2017	price 2018	average increase
National Registered	Registered-Stamp-<= 2 kg	€ 6,08	€ 6,23	2,467%
	Registered-Other-<= 2 kg	€ 5,87	€ 6,00	2,215%
	Advice of Receipt	€ 1,25	€ 1,30	4,000%
	Registered-Declared Value	€ 5,00	€ 5,00	0,000%
Internat. Registered	Social Mail-Reg.Int Stamps-Eur	€ 6,52	€ 6,72	3,067%
	Social Mail-Reg.Int Stamps-row	€ 6,74	€ 6,94	2,967%
	Social Mail-Registered Int-Eur	€ 6,26	€ 6,43	2,716%
	Social Mail-Registered Int-row	€ 6,48	€ 6,65	2,623%
National Packages <=10kg	BPACK Mini-Parcels 1	€ 3,90	€ 4,40	12,821%
	BPACK Mini-Parcels 1 (per 5)	€ 3,70	€ 4,18	12,973%
	BPACK Mini-Parcels 2	€ 4,90	€ 5,90	20,408%
	BPACK Mini-Parcels 2 (per 5)	€ 4,65	€ 5,60	20,430%
	BPACK Mini-Parcels 3	€ 5,90	€ 5,90	0,000%
	BPACK Mini-Parcels 3 (per 5)	€ 5,60	€ 5,61	0,179%
	BPACK 24H - 0-2 kg	€ 6,50	€ 6,70	3,077%
	BPACK 24H - 0-2 kg (per 10)	€ 5,85	€ 6,37	8,889%
	BPACK 24H - 2-10 kg	€ 8,80	€ 9,00	2,273%
	BPACK Secur 0-2 kg	€ 7,70	€ 7,90	2,597%
(**) National	BPACK Secur 0-2 kg (per 10)	€ 6,93	€ 7,51	8,369%
	BPACK Secur 2-10 kg	€ 10,00	€ 10,20	2,000%
	BPACK Pay@home 0-2 kg	€ 13,35	€ 13,35	0,000%
	BPACK Pay@home 2-10 kg	€ 15,65	€ 15,65	0,000%

³ Gemiddelde naar rato berekend op basis van het aandeel van elk product in de totale omzet met betrekking tot het kleingebruikerspakket. Voor details van de berekening, zie bijlage 1.

	Online BPACK 24H - 0-2kg	€ 5,00	€ 5,50	10,000%
	Online BPACK 24H - 2-5kg	€ 6,00	€ 5,50	-8,333%
	Online BPACK 24H - 5-10kg	€ 6,00	€ 6,00	0,000%
	Online BPACK Secur 0-2kg	€ 6,00	€ 6,50	8,333%
	Online BPACK Secur 2-5kg	€ 7,00	€ 6,50	-7,143%
	Online BPACK Secur 5-10kg	€ 7,00	€ 7,00	0,000%
	Online BPACK Pay@home 0-2kg	€ 13,35	€ 13,35	0,000%
	Online BPACK Pay@home 2-5kg	€ 15,65	€ 13,35	-14,696%
	Online BPACK Pay@home 5-10kg	€ 15,65	€ 15,65	0,000%
	Online BPACK@bpost 24H - 0-2kg	€ 4,00	€ 4,50	12,500%
	Online BPACK@bpost 24H - 2-5kg	€ 4,50	€ 4,50	0,000%
	Online BPACK@bpost 24H - 5-10kg	€ 4,50	€ 4,50	0,000%
	Online BPACK@bpost Secur 0-2kg	€ 5,00	€ 5,50	10,000%
	Online BPACK@bpost Secur 2-5kg	€ 5,50	€ 5,50	0,000%
	Online BPACK@bpost Secur 5-10kg	€ 5,50	€ 5,50	0,000%
	Online BPACK@bpost Pay@home 0-2kg	€ 7,50	€ 11,50	53,333%
	Online BPACK@bpost Pay@home 2-5kg	€ 8,00	€ 11,50	43,750%
	Online BPACK@bpost Pay@home 5-10kg	€ 8,00	€ 14,50	81,250%
(*) Int. Package <=10kg	BPACK WORLD Light-Prior-<=2kg	€ 8,70	€ 8,70	0,000%
	BPACK WORLD Light-Economy-<=2kg	€ 7,80	€ 7,80	0,000%
	BPACK WORLD 0-10kg	€ 16,40	€ 16,40	0,000%

Bron: bpost

3.3. Analyse

3.3.1. De verhogingen

3.3.1.1. Historische evolutie

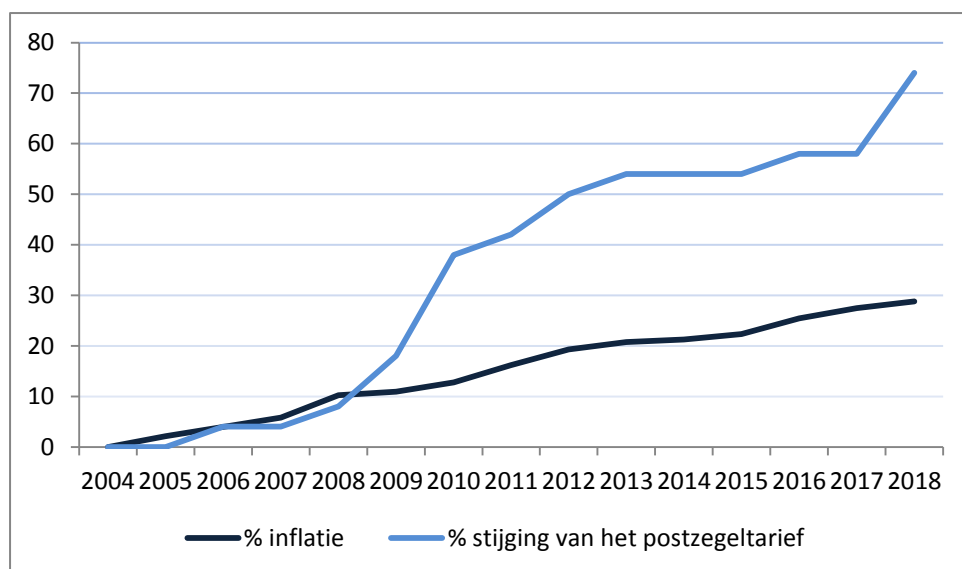
De grafiek hierna illustreert de gecumuleerde tariefevoluitie van de postzegel (enkelstuk) voor een genormaliseerde brief sinds 2004 en vergelijkt deze met de evolutie van de inflatie voor dezelfde periode. De discrepantie tussen de inflatie en het postzegeltarief neemt overheen de tijd steeds verder toe. Tussen 2017 en 2018 kende het postzegeltarief een stijging van 10,1%, terwijl de inflatie (zie punt 3.4.3) slechts met 1,86% toenam.

Uit deze gegevens blijkt dat bpost van het overgangsstelsel lijkt te hebben geprofiteerd om niet alleen alsnog de verhoging door te voeren die het BIPT eraan heeft geweigerd voor het jaar 2017⁴, maar ook om zijn tarieven te verhogen tot een stuk boven de inflatie, in proporties die veel groter zijn dan die welke sedert 2010 zijn gehanteerd.

⁴ Besluit waarvan de wettelijkheid en grondwettelijkheid zijn erkend door het Marktenhof in een arrest van 11 oktober 2017

<http://www.bipt.be/nl/operators/bipt/geschillen/jaar-2017/arrest-van-het-marktenhof-van-11-oktober-2017-waarbij-de-vordering-van-bpost-tot-nietigverklaring-van-het-besluit-van-de-raad-van-het-bipt-van-21-maart-2017-betreffende-de-analyse-van-het-tariefvoorstel-van-bpost-voor-de-volle-stuktarieven-voor-het-jaar-2>

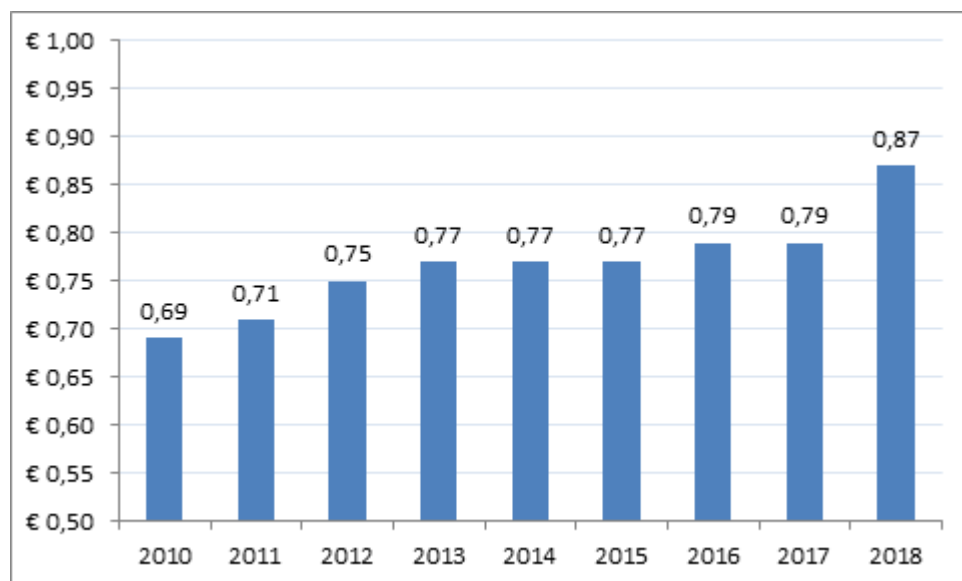
Figuur 1: Vergelijking van de gecumuleerde stijging van het tarief voor postzegels en de inflatie (van basisjaar 2004 tot 2018)

Bron: FOD Economie – Federaal Planbureau

Figuur 2 toont hoe de stijging van 10,1% van het postzegeltarief anno 2018 in de buurt komt van de totale stijging tussen 2010 en 2017, zijnde 14,5%.

Figuur 2: Vergelijking van het postzegeltarief (stukprijs) van 2010 tot en met 2018

Bron: BIPT

3.3.1.2. Internationale vergelijking

Wanneer men de nominale prijs van de binnenlandse standaardbrief vergelijkt in Europa aan de hand van de meest recente ‘International Letter Price Survey’⁵ van Deutsche Post, stelt men vast dat België in 2018, het zevende duurste nominale tarief had van de Europese Unie. Er moet echter worden opgemerkt dat in een kleine helft van de Europese landen het gewicht van de

⁵ Het gaat hierbij veelal om D+1 tarieven, in enkele uitzondering wordt hiervan afgeweken. Bijvoorbeeld in Spanje, waar non-prior 20 gram 0,55 euro kost en mee is opgenomen in de vergelijkingslijst. Dit omdat het prior-alternatief, bijvoorbeeld 50 gram aan 3,63 euro, reeds een supplementaire dienst, namelijk track and trace, bevat.

binnenlandse standaardbrief beperkt is tot 20 à 30 gram, wat niet het geval is in België, waar het beperkt is tot 50 gram. Positieve uitschieters betreffen Italië en het Verenigd Koninkrijk, waar het maximumgewicht zelfs 100 gram bedraagt, met, in het Verenigd Koninkrijk, een lagere prijs als in België.

Als we over de landsgrenzen kijken en de tarieven in de buurlanden vergelijken met het stuktarief van 0,87 euro in België, dan valt op dat nog steeds alleen Frankrijk duurder uitvalt en bovendien het verschil met de andere buurlanden verder is uitgediept. In Frankrijk ligt de zegelprijs momenteel (8 cent) hoger dan in België. Maar in Nederland (- 4 cent), het Verenigd Koninkrijk (- 11 cent) en Duitsland en Luxemburg (beide - 17 cent) vallen de zegeltarieven goedkoper, tot inmiddels zelfs flink goedkoper uit. We dienen hier op te merken dat in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk er de mogelijkheid bestaat om een goedkopere non-prior zegel aan te schaffen. Waardoor ook in Frankrijk de zegelprijs (0,8 euro voor D+2 en 0,78 euro voor D+4) onder het Belgische tariefniveau kan komen te liggen.

Tabel 3: Vergelijking van de nominale prijs van een binnenlandse standaardbrief in Europa

Land	Nominale prijs in EUR	Maximum gewicht van de brief
1 Denemarken	3,63	50 gr
2 Italië	2,80	100 gr
3 Finland	1,50	50 gr
4 Ierland	1,00	50 gr
5 Frankrijk	0,95	20 gr
6 Zweden	0,93	20 gr
7 Kroatië	0,87	50 gr
8 België	0,87	50 gr
9 Nederland	0,83	20 gr
10 Verenigd Koninkrijk	0,76	100 gr
11 Polen	0,75	50 gr
12 Griekenland	0,72	20 gr
13 Tsjechische Republiek	0,72	50 gr
14 Duitsland	0,70	20 gr
15 Luxemburg	0,70	50 gr
16 Slowakije	0,70	50 gr
Mediaan EU 28	0,70	
17 Oostenrijk	0,68	20 gr
18 Estland	0,65	50 gr
19 Portugal	0,65	20 gr
20 Letland	0,57	20 gr
21 Spanje	0,55	20 gr
22 Hongarije	0,50	30 gr
23 Bulgarije	0,49	50 gr
24 Litouwen	0,45	20 gr
25 Cyprus	0,41	20 gr
26 Slovenië	0,40	50 gr
27 Roemenië	0,31	20 gr
28 Malta	0,26	50 gr

Bron: Deutsche Post, 2018

Wanneer men dezelfde vergelijking maakt in termen van koopkrachtpariteit (KKP)⁶, zodat er rekening wordt gehouden met de individuele economische situatie van elk land, stelt men vast dat de Belgische positionering verbetert. Ons land neemt in dat geval de 16e plaats in, dus net beneden de mediaan⁷, onder de landen van de Europese Unie voor een binnenlandse standaardbrief.

België blijft echter duur vergeleken met haar buurlanden, waarvan de prijs volgens KKP van de binnenlandse standaardbrief tussen € 0,61 en € 0,92 ligt, tegenover € 0,84 in België. België bevindt zich weliswaar achter Frankrijk (12^e), maar Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk zitten nog wat lager in de rangschikking, respectievelijk op de 17^e, 20^e en 21ste plaats. Luxemburg (25^e) zit zelfs bij de goedkoopste landen van Europa voor de prijs van de binnenlandse standaardbrief uitgedrukt in KKP.

Tabel 4: Vergelijking van de prijs van een binnenlandse standaardbrief in Europa (in KKP voor 2018)

Land	Prijs aangepast voor KKP in EUR	Maximum gewicht van de brief
1 Italië	3,02	100 gr
2 Denemarken	2,86	50 gr
3 Kroatië	1,45	50 gr
4 Polen	1,43	50 gr
5 Finland	1,29	50 gr
6 Tsjechische Republiek	1,17	50 gr
7 Slowakije	1,11	50 gr
8 Bulgarije	1,08	50 gr
9 Ierland	0,96	50 gr
10 Estland	0,94	50 gr
11 Griekenland	0,93	20 gr
12 Frankrijk	0,92	20 gr
13 Hongarije	0,90	30 gr
14 Letland	0,90	20 gr
Mediaan EU 28	0,89	
15 Portugal	0,87	20 gr
16 België	0,84	50 gr
17 Nederland	0,79	20 gr
18 Litouwen	0,78	20 gr
19 Zweden	0,76	20 gr
20 Duitsland	0,70	20 gr
21 Verenigd Koninkrijk	0,70	100 gr
22 Oostenrijk	0,66	20 gr
23 Spanje	0,65	20 gr
24 Roemenië	0,64	20 gr
25 Luxemburg	0,61	50 gr
26 Slovenië	0,52	20 gr
27 Cyprus	0,49	20 gr
28 Malta	0,34	50 gr

Bron: Deutsche Post, 2018

⁶ Bij deze vergelijking heeft Deutsche Post de Duitse koopkracht als maatstaf, ijkingspunt genomen.

⁷ Het gebruik van de mediaan is hier noodzakelijk omwille van de uitschieters voor Italië en Denemarken, die het gemiddelde te sterk zouden vertekenen.

3.3.2. Analyse van de tariefprincipes

Voor elk product worden de wettelijke principes vastgelegd in punt 3.1.1.2, namelijk de kostenbasing, de uniformiteit over het gehele grondgebied, de transparantie en de niet-discriminatie geverifieerd. De verificatie van de price cap, en dus van de betaalbaarheid en kostenbasing van de tarieven, geschiedt in punt 3.4 van dit besluit.

3.3.2.1. Uniformiteit van de tarieven

De tarieven zijn identiek ongeacht het adres van de geadresseerde.

3.3.2.2. Transparantie en non-discriminatie

Het transparantieprincipe wordt in acht genomen want deenkelstuktarieven, bestemd voor de kleine gebruiker, worden gepubliceerd op de website van bpost en liggen ter beschikking in de postkantoren en de PostPunten. Tot op heden is er aan het BIPT geen enkel probleem gemeld in verband met discriminatie ten opzichte van de producten in het kleingebruikerspakket.

Het BIPT behoudt zich voor om later de conformiteit te onderzoeken met de principes van transparantie en non-discriminatie van de binnenlandse tarieven toegepast op grote partijen post, die niet het voorwerp van dit besluit uitmaken, specifiek rekening houdende met de tarieven die worden toegepast voor de binnenkomende grensoverschrijdende post enerzijds, en anderzijds met het gebrek aan coherentie tussen de ramingen van volumeverlaging en de tariefverhogingen (zie 3.4.2).

3.3.3. Correctie voor de eindrechten

Artikel 19, § 1, 2°, van de wet van 26 januari 2018 schrijft het volgende voor:

“Wat de uitgaande grensoverschrijdende post en de uitgaande grensoverschrijdende postpakketten betreft, zullen de tariefverhogingen die rechtstreeks het gevolg zijn van een verhoging van de eindrechten betaald door de aanbieder van de universele dienst niet in rekening worden genomen voor de toepassing van de price cap formule.”

De rechtvaardiging van de tariefverhogingen gegenereerd door de verhogingen van de eindrechten werd meegedeeld door bpost in een bestand waarin de bijzondere trekkingsrechten per land worden gespecificeerd voor de kleine en grote zendingen alsook voor de zendingen die bpost als omvangrijk bestempelt. De gewogen gemiddelden leveren de volgende resultaten op:

Tabel 5: Aanpassingen voor eindrechten⁸

	PRIOR	NON PRIOR
TD EUROPE	2,97%	1,58%
TD ROW	8,23%	8,33%

	PRIOR	NON PRIOR
REGISTERED	0,03%	NA
KILOPOST	-4,53%	-13,81%

Bron: bpost

De werkelijke verhogingen waarmee rekening wordt gehouden voor de toepassing van de price cap na correctie van deze eindrechten toegepast op de verhogingen gevraagd door bpost, staat in de laatste kolom van de tabel hieronder.

Tabel 6: Tariefverhoging voor grensoverschrijdende post

Basket	Product	Price Evolution			Net impact of price increases	
		price 2017	price 2018	average increase	Corrections TD	Increase base for price cap
International Mail <=2kg	Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per Piece	€ 1,23	€ 1,36	10,569%	-2,970%	7,599%
	Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per 5	€ 1,13	€ 1,30	15,044%	-2,970%	12,074%
	Social Mail-Stamp-Prior-row-Per piece	€ 1,45	€ 1,58	8,966%	-8,230%	0,736%
	Social Mail-Stamp-Prior-row-Per 5	€ 1,35	€ 1,52	12,593%	-8,230%	4,363%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-Eur	€ 1,13	€ 1,23	8,850%	-2,970%	5,880%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-Eur	€ 1,03	€ 1,13	9,709%	-1,580%	8,129%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-row	€ 1,35	€ 1,45	7,407%	-8,230%	-0,823%
	Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-row	€ 1,20	€ 1,30	8,333%	-8,330%	0,003%
Internat. Registered	Social Mail-Reg.Int Stamps-Eur	€ 6,52	€ 6,72	3,067%	-0,030%	3,037%
	Social Mail-Reg.Int Stamps-row	€ 6,74	€ 6,94	2,967%	-0,030%	2,937%
	Social Mail-Registered Int-Eur	€ 6,26	€ 6,43	2,716%	-0,030%	2,686%
	Social Mail-Registered Int-row	€ 6,48	€ 6,65	2,623%	-0,030%	2,593%
(*) Int. Package <=10kg	BPACK WORLD Light-Prior-<=2kg	€ 8,70	€ 8,70	0,000%	4,530%	4,530%
	BPACK WORLD Light-Economy-<=2kg	€ 7,80	€ 7,80	0,000%	13,810%	13,810%
	BPACK WORLD 0-10kg	€ 16,40	€ 16,40	0,000%		0,000%

Bron: bpost

3.4. Toepassing van de price cap

Overeenkomstig artikel 19, §1, 1° van de wet van 26 januari 2018 geldt de volgende formule:

“De gewogen tariefverhoging, zoals gedefinieerd, is lager dan of gelijk aan de verhoging van het gezondheidsindexcijfer tussen de maand april van het voorlaatste jaar en de maand april van het jaar n-1 dat voorafgaat aan de toepassing van de tariefverhoging, verminderd met een correctiefactor “X”.”

⁸ Zie bijlage 2 voor het overzicht.

$$\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n} \leq \left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 - X] - 1 \right)$$

en

$$X = V/(1 + V) + KRF * EWW$$

Waarbij:

-“M_{j,n}”: tariefwijziging van dienst j in jaar n ten opzichte van het voorgaande jaar, uitgedrukt in %.

-“W_{j,n-2}”: aandeel in de omzet van dienst j in jaar n-2, gedeeld door de totale omzet van het pakket in hetzelfde jaar, uitgedrukt in %.

-“N”: het aantal in het pakket opgenomen diensten.

-“n”: jaar waarin de tariefverhoging wordt toegepast.

-“I_{n-1}”: waarde van het gezondheidsindexcijfer in april van jaar n-1 dat aan de toepassing van de tariefverhoging voorafgaat.

-“I_{n-2}”: waarde van het gezondheidsindexcijfer in april van het voorlaatste jaar n-2.

-“X”: een correctiefactor die wordt toegepast op de inflatie om de maximale verhoging van de gemiddelde tarieven van het kleingebruikerpakket te bepalen. De waarde van deze factor kan negatief zijn.

3.4.1. Berekening van de correctiefactor “X”

Artikel 19, §1, 2° van de wet van 26 januari 2018 schrijft het volgende voor:

- “V” is de verwachte gewogen gemiddelde evolutie van het volume van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket tussen het jaar n-1 en het jaar n, berekend door de verwachte evolutie van de volumes van elk van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket tussen het jaar n-1 en het jaar n te wegen gebruik makend van het aandeel in de verwachte inkomsten van het kleingebruikerpakket van elk van deze producten in het jaar n-1 als wegingsfactor.
- “KRF” is een kostenreductiefactor, dit wil zeggen de jaarlijkse graad van kostenreductie die de aanbieder van de universele dienst moet realiseren in de komende jaren teneinde gedeeltelijk het effect van de daling van de volumes te compenseren. Deze factor wordt vastgesteld op 2,8 %.
- “EWW” is een efficiëntiewinstverdelingsfactor, dit wil zeggen een factor die het aandeel van de efficiëntiewinsten van de aanbieder van de universele dienst vertegenwoordigt dat deze moet afstaan aan de gebruikers van de diensten van het kleingebruikerpakket via de tarieven. Deze factor wordt vastgesteld op 33 %.

De verwachte gewogen gemiddelde evolutie van het volume voor het jaar 2018 is volgens bpost als volgt:

Tabel 7: Verwachte gewogen gemiddelde evolutie van het volume 2018

Basket	Product	Estimated Revenue 2017		Est Vol 2018/2017	V-factor
		amount	weighting		
				Relative Change per Product or Group of Products	
National Mail ≤ 2kg	Daily Mail-Stamp-Prior-Per Piece Daily Mail-Stamp-Prior-Per 10 Daily Mail-maff/uvrd/pp-Prior Daily Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior				
National Registered	Registered-Stamp-≤ 2 kg Registered-Other-≤ 2 kg Advice of Receipt Registered-Declared Value				
International Mail ≤ 2kg	Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per Piece Social Mail-Stamp-Prior-Eur-Per 5 Social Mail-Stamp-Prior-row-Per piece Social Mail-Stamp-Prior-row-Per 5 Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-Eur Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-Eur Social Mail-maff/uvrd/pp-Prior-row Social Mail-maff/uvrd/pp-Non Prior-row				
Internat. Registered	Social Mail-Reg.Int Stamps-Eur Social Mail-Reg.Int Stamps-row Social Mail-Registered Int-Eur Social Mail-Registered Int-row	[VERTROUWELIJK]			
National Packages ≤ 10kg	BPACK Mini-Parcels 1 BPACK Mini-Parcels 1 (per 5) BPACK Mini-Parcels 2 BPACK Mini-Parcels 2 (per 5) BPACK Mini-Parcels 3 BPACK Mini-Parcels 3 (per 5) BPACK 24H - 0-2 kg BPACK 24H - 0-2 kg (per 10) BPACK 24H - 2-10 kg BPACK Secur 0-2 kg BPACK Secur 0-2 kg (per 10) BPACK Secur 2-10 kg BPACK Pay@home 0-2 kg BPACK Pay@home 2-10 kg Online BPACK 24H - 0-2kg Online BPACK 24H - 2-5kg Online BPACK 24H - 5-10kg Online BPACK Secur 0-2kg				

	Online BPACK Secur 2-5kg			
	Online BPACK Secur 5-10kg			
	Online BPACK Pay@home 0-2kg			
	Online BPACK Pay@home 2-5kg			
	Online BPACK Pay@home 5-10kg			
	Online BPACK@bpost 24H - 0-2kg			
	Online BPACK@bpost 24H - 2-5kg			
	Online BPACK@bpost 24H - 5-10kg			
	Online BPACK@bpost Secur 0-2kg			
	Online BPACK@bpost Secur 2-5kg			
	Online BPACK@bpost Secur 5-10kg			
	Online BPACK@bpost Pay@home 0-2kg			
	Online BPACK@bpost Pay@home 2-5kg			
	Online BPACK@bpost Pay@home 5-10kg			
Int. Package <=10kg	BPACK WORLD Light-Prior-<=2kg			
	BPACK WORLD Light-Economy-<=2kg			
	BPACK WORLD 0-10kg			

Total				-8,214%
-------	--	--	--	---------

Bron: bpost

Berekening correctiefactor "X" door het BIPT:

V = -8,214%

KRF = 2,8%

EWV = 33%

$$\Rightarrow X = [-8,214\% / (1 + (-8,214\%))] + 2,8\% * 33\% = -8,025\%$$

3.4.2. Bemerkingen van het BIPT aangaande de correctiefactor "X" en het kostenoriëntatieprincipe

Schattingen liggen in lijn met volumewijzigingen aangaande het kleingebruikerspakket in 2017

Het BIPT kan zich, na een summiere verificatie op basis van informatie aangereikt door bpost, vinden in de vooropgestelde schattingen van volumewijzigingen (zie 3.4.1.) aangaande het kleingebruikerspakket. Deze schattingen liggen in lijn met de anno 2017 waargenomen ontwikkelingen van de volumes. De gerealiseerde 'V' voor 2017 was immers gelijk aan -8,931% aangaande het kleingebruikerspakket.

Huidige compensatie voor volumedalingen slechts indirect gelieerd aan de onderliggende kosten

Het BIPT heeft reeds eerder, middels een advies⁹, kritiek geleverd aangaande deze werkwijze van compensatie voor volumedalingen zoals gedefinieerd door de wet van 26 januari 2018.

⁹ Advies van de Raad van het BIPT van 19 oktober 2017 met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de postdiensten:

Deze methodologie, die inhoudt dat de volumedalingen aangaande het kleingebruikerspakket rechtstreeks en geheel worden gecompenseerd zonder rekening te houden met (afnemende totale) variabele kosten, is immers slechts indirect gelieerd aan de onderliggende kosten en is dus geen goede maatstaf om het principe van kostenoriëntatie af te dwingen.

Volumewijziging kleingebruikerspakket wijkt echter af van algemene volumewijziging

De diensten binnen het kleingebruikerspakket worden grotendeels gezamenlijk behandeld, zoals bij sortering en distributie, met de andere (bulk)diensten aangeboden door bpost. Ook de volumewijzigingen zouden zodoende, in tegenstelling tot wat voorgeschreven wordt door artikel 19, §1, 2° van de wet van 26 januari 2018, globaal en niet op basis van het kleingebruikerspakket dienen bekeken te worden. De globale volumewijzigingen zijn minder uitgesproken dan deze binnen het kleingebruikerspakket; in 2017 bijvoorbeeld bedroeg de algemene volumedaling aangaande binnenlandse brievenpost -5,9%, terwijl in het kleingebruikerspakket 'National Mail<=2kg' en 'National registered' tezamen afsloot op - [VERTROUWELIJK]%. Dit contrast toont zich ook in de schattingen voor 2018, waar bpost spreekt van een daling tot -7%¹⁰ voor het geheel van de binnenlandse brieven. Binnen het kleingebruikerspakket echter, bedraagt de door bpost geschatte gemiddelde gewogen evolutie - [VERTROUWELIJK]% van 'National mail <=2kg' en 'National registered'.

Ontbreken van een samenhang tussen geschatte volumedalingen en prijsstijgingen

Een andere opmerkelijk punt aangaande het in rekening nemen van deze volumedalingen, is dat er geen sterke correlatie, oftewel lineaire samenhang, bestaat anno 2018 tussen de geschatte volumedaling per product en de gewenste tariefverhoging op productniveau. Bekeken overheen het gehele kleingebruikerspakket is er geen samenhang te vinden tussen geschatte volumedalingen en compenserende prijsstijgingen, de correlatiecoëfficiënt bedraagt immers een lage 0,08.¹¹ Dit is deels ingegeven door een combinatie van volumestijgingen en prijsstijgingen, zodoende een gelijklopende in plaats van tegengestelde trend tussen volume en prijs, bij enkele pakketdiensten. Waarbij met name 'Online BPACK@bpost Pay@home 0-2kg' in het oog springt; een verwachte volumestijging van [VERTROUWELIJK]% wordt er niettemin gecombineerd met een prijsstijging van 53,333%. Maar, zelfs wanneer alleen de brievenpost in beschouwing wordt genomen, zowel nationaal als internationaal, is er nog steeds amper sprake van een samenhang tussen verwachte daling en de individuele prijsstijging, getuige hiervan een lage correlatiecoëfficiënt van -0,14. De prijsaanpassingsruimte, nochtans grotendeels berekend aan de hand van volumedalingen, lijkt dus niet louter te worden aangewend om volumedalingen te compenseren.

Onveranderd hoge RoS-marge aangaande het kleingebruikerspakket

Deze analyses zetten wederom de redenering op losse schroeven dat een dergelijke compensatie voor volumedalingen momenteel in België noodzakelijk is. Immers, voor 2017 heeft het BIPT een tariefverhoging dienen te weigeren¹² omdat niet werd voldaan aan het

---

<http://www.bipt.be/nl/operators/post/universele-en-niet-universele-postdiensten/advies-van-de-raad-van-het-bipt-van-19-oktober-2017-met-betrekking-tot-het-wetsontwerp-betreffende-de-postdiensten>

¹⁰ Analistenpresentatie bpost van 14 maart 2018; "Outlook for 2018", slide 15:

http://corporate.bpost.be/~media/Files/B/Bpost/quarterly-results/2017/4Q17/20180313_analyst%20presentation%204Q17_FV.PDF

¹¹ De correlatie is de statistische samenhang tussen twee grootheden. De mate van correlatie tussen twee variabelen wordt uitgedrukt in de correlatiecoëfficiënt. De waarde daarvan kan variëren tussen -1 en +1. Daarbij betekent 0: geen lineaire samenhang, +1: een perfecte positieve lineaire samenhang en -1: een perfecte negatieve lineaire samenhang. Hoe verder de correlatiecoëfficiënt verwijderd is van 0, hoe sterker de correlatie.

¹² Besluit van de Raad van het BIPT van 21 maart 2017 betreffende de analyse van het tariefvoorstel van bpost voor de volle stuktarieven voor het jaar 2017

principe van kostenoriëntatie, deze beslissing werd vervolgens ook bekrachtigd door het Marktenhof¹³. Indien diezelfde methodologie uit 2017 zou worden gehanteerd vandaag de dag, dan zou de eindconclusie nog steeds dezelfde zijn. Wanneer we op basis van de volumeverwachtingen en tarieven voor 2018, de geschatte omzet 2018 confronteren met de totale kosten gehanteerd in de tariefbeslissing 2017¹⁴, dan stellen we een Return on Sales (RoS) marge vast van [20-30]%. Een bijna onveranderd hoge marge aangaande het kleingebruikerspakket dus, en een marge die nog steeds ruimschoots de redelijke marge van 15% overschrijdt welke werd gehanteerd in 2017¹⁵.

3.4.3. Berekening van de inflatie

Het gezondheidsindexcijfer voor de maand april 2016 bedroeg 103,53. In 2017 bedroeg het gezondheidsindexcijfer voor de maand april 105,46.

De inflatie wordt als volgt berekend :

$$\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} = 105,46/103,53 = 1,0186 \text{ (d.i. een inflatie van 1,86\%).}$$

3.4.4. Berekening van het plafond

Artikel 19, § 3, van de wet van 26 januari 2018 schrijft voor: *“Indien de aanbieder van de universele dienst zijn prijzen tijdens een kalenderjaar niet zo veel verhoogt als is toegestaan ingevolge de toepassing van de price cap bedoeld in artikel 18, § 1, en berekend volgens de formule vastgesteld in paragraaf 1, mag hij die overblijvende marge in de loop van de volgende drie jaar gebruiken. Dezelfde regel geldt wanneer er geen tariefaanpassingen hebben plaatsgevonden.”*

Vermits het de eerste keer is dat er een berekening wordt uitgevoerd volgens de price cap formule uit Artikel 18, § 1 van de wet van 26 januari 2018, bestaat er nog geen (gecumuleerde) niet-gebruikte marge volgens die formule.

<http://www.bipt.be/nl/operators/post/universele-en-niet-universele-postdiensten/besluit-van-de-raad-van-het-bipt-van-21-maart-2017-betreffende-de-analyse-van-het-tariefvoorstel-van-bpost-voor-de-volle-stuktarieven-voor-het-jaar-2017>

¹³ Arrest van het Marktenhof van 11 oktober 2017 waarbij de vordering van bpost tot nietigverklaring van het besluit van de Raad van het BIPT van 21 maart 2017 betreffende de analyse van het tariefvoorstel van bpost voor de volle stuktarieven voor het jaar 2017 wordt afgewezen:

<http://www.bipt.be/nl/operators/bipt/geschillen/jaar-2017/arrest-van-het-marktenhof-van-11-oktober-2017-waarbij-de-vordering-van-bpost-tot-nietigverklaring-van-het-besluit-van-de-raad-van-het-bipt-van-21-maart-2017-betreffende-de-analyse-van-het-tariefvoorstel-van-bpost-voor-de-volle-stuktarieven-voor-het-jaar-2>

¹⁴ Het ging hierbij om de totale kosten uit 2015, welke door volumedalingen hoger zullen uitvallen dan deze in 2018. Immers, bij volumedalingen zal de eenheidskost stijgen, door het deel vaste kosten dat over minder eenheden wordt verdeeld, maar zal de totale kost dalen door middel van het krimpend gedeelte variabele kosten.

¹⁵ Onder een vergelijkbare situatie, met gelijkaardige marktrisico's.

Het toegestane maximum voor 2018 wordt berekend volgens deze formule:

$$\left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 - X] - 1 \right)$$

+ ongebruikte marge (n-3) + ongebruikte marge (n-2) + ongebruikte marge (n-1)

De gewogen verhogingen voor het jaar 2018 mogen dus niet hoger zijn dan:

$$[(105,46/103,53)*(1-(-8,025\%))-1] + 0\% + 0\% + 0\% = 10,04\%$$

Het toegestane maximum voor 2018 bedraagt dus 10,04%.

3.4.5. Toepassing van het plafond

De samenvattende tabel voor de price cap voorgesteld door bpost bevindt zich in bijlage 3.

Men kan vaststellen dat het gewogen totaal van de voorgestelde verhogingen 7,32% bedraagt. Dat totaal is lager dan het plafond van 10,04%, dat werd berekend in punt 3.4.3. Er is zodoende een ongebruikte marge van 2,72% die bpost op basis van de wet van 26 januari 2018 in de loop van de volgende drie jaar kan gebruiken.

4. ALGEMENE CONCLUSIE

Het onderzoek van de feiten waarvan het BIPT kennis heeft gehad, heeft geen inbreuk laten blijken op de principes van tarifaire uniformiteit, non-discriminatie en transparantie wat betreft de tariefverhogingen van het kleingebruikerspakket die toegepast zijn vanaf 1 maart 2018.

Het BIPT behoudt zich het recht voor om later de conformiteit van de tariefprincipes te onderzoeken van de binnenlandse en grensoverschrijdende binnenkomende tarieven die op grote partijen post worden toegepast.

Wat betreft de conformiteit met het tariefprincipe van kostenoriëntering zitten de verhogingen van de volle tarieven die bpost sedert 1 maart 2018 toepast voor de zendingen die begrepen zijn in het kleingebruikerspakket, onder het tariefplafond ("*price cap*") dat vastgesteld wordt door de nieuwe formule die vastgelegd is in artikel 19 van de wet van 26 januari 2018. Krachtens artikel 18 van diezelfde wet, worden deze tarieven dus vermoed te voldoen aan de principes van betaalbaarheid en kostenoriëntering.

Zoals evenwel vermeld in zijn advies van 23 oktober 2017¹⁶, is het BIPT is van oordeel dat deze nieuwe formule niet erop afgestemd is om een effectieve controle van het principe van de kostenoriëntering te garanderen. De marge van [20-30]% die bpost uit het kleingebruikerspakket zou moeten kunnen halen op basis van de tarieven voor 2018 vormt daarvan voldoende bewijs.

Er kan ook terecht worden getwijfeld aan de capaciteit van deze nieuwe formule om op gepaste wijze de betaalbaarheid van de tarieven te verifiëren, gelet op de grootte van het verschil tussen het inflatiecijfer en de verhoging die door bpost in 2018 wordt toegepast.

Deze analyse bevestigt de gegrondheid van de kritische opmerkingen die het BIPT geformuleerd heeft in het kader van de opstelling van de wet van 26 januari 2018.

---

¹⁶ Advies van de Raad van het BIPT van 19 oktober 2017 met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de postdiensten:
<http://www.bipt.be/nl/operators/post/universele-en-niet-universele-postdiensten/advies-van-de-raad-van-het-bipt-van-19-oktober-2017-met-betrekking-tot-het-wetsontwerp-betreffende-de-postdiensten>

5. BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het BIPT publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Axel Desmedt
Raadslid

Jack Hamande
Raadslid

Luc Vanfleteren
Raadslid

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

Bijlage 1: Berekening van het gewogen gemiddelde van de tariefverhogingen

[VERTROUWELIJK]

Bron: bpost

Bijlage 2: Impact van de eindrechten

[VERTROUWELIJK]

Stijging TD 2016 vs. 2015

[VERTROUWELIJK]

Bron: bpost

Bijlage 3: Samenvatting van de berekening van de price cap uitgevoerd door bpost

[VERTROUWELIJK]

Bron: bpost